

Please note! This is a self-archived version of the original article.

Huom! Tämä on rinnakkaistalenne.

To cite this Article / Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Ripatti, M., Saarinen, S., Sairanen, L. & Tuomi, J. (2021) Hybridimallin hyvinvointia? TAMK-blogi, 10.11.2021.

URL: <https://blogs.tuni.fi/tamkblogi/opiskelu/hybridimallin-hyvinvointia/>

Hybridimallin hyvinvointia?

10.11.2021 — Emmi Rämö

Kuva: Aino Siironen

Opiskelijan korona-aikainen hyvinvointi on herättänyt huolta henkilökunnassa. Opiskelijoiden kokemukset poikkeusajasta ja etäopiskelusta ovatkin olleet hyvin kahtiajakautuneita. Tämä on ymmärrettävää, sillä elämäntilanteetkin ovat varsin moninaisia. Uutta tutkintoa tai muodollista pätevyyttä hakeva aikuisopiskelija on varsin erilaisessa tilanteessa kuin ensimmäistä kertaa omilleen, täysin uuteen kaupunkiin ja uuteen sosiaaliseen ympäristöön muuttava nuori.

Erityisesti pandemia-aikana opintonsa aloittaneet ovat jääneet paitsi monista opiskelijaelämään perinteisesti kuuluvista tapahtumista, joissa luodaan sekä tärkeitä vertaisverkostoja että syvempiä ystävyyssuhteita. Viime keväänä uusilta opiskelijoilta kysyttiin, millaiset asiat olivat edistäneet ja mitkä vaikeuttaneet opiskelun sujumista poikkeusaikana. Muun muassa toimivan oppimisyhteisön ja aktiivisen vertaistuen sekä omien opiskelutaitojen ja -motivaation merkitys – tai niiden puute – toistuivat vastauksissa usein. ([Ruhalahti et al. 2021.](#))

Elämäntilanteet, tukiverkostot ja opiskelutaidot voivat eri opiskelijoilla olla hyvin erilaisia, mutta kaikki kuitenkin hyötyvät saavutettavasta opetuksesta. **Annina Vilkas** käytti tästä tärkeän [puheenvuoron](#) viime vuoden lopulla.

Yhteisöllisyyttä etänä ja kasvokkain

Digipedagogisesti taitavat opettajat ovat osoittaneet, että yhteisöllisyyden ja vuorovaikutuksen edistämiseksi voi verkossakin tehdä paljon. Tätä myös opiskelijat ovat toivoneet ([Jaatinen et al. 2021.](#)) Ihan samanlaista läsnäolon ja kohtaamisen tunnetta, kuin kasvokkaisissa tapaamisissa, voi kuitenkin olla vaikea saavuttaa. Palautteen antamiseen ja pyytämiseen täytyy erityisesti panostaa, kun opettajalla ei ole mahdollisuutta tulkita opiskelijoiden sanatonta viestintää. Jopa vuorovaikutukselle tärkeän katsekontaktin luominen on vaikeaa, kun samanaikaisesti pitäisi pystyä kohdistamaan katseensa sekä kameraan että ruudulla näkyviin kasvoihin. Lisäksi kameran käytöstä ei ole syntynyt konsensusta: pienryhmissä sitä edellytetään tai toivotaan mahdollisuuksien mukaan, isommissa toteutuksissa pyydetään laittamaan kamerat pois päältä, jotta yhteydet toimivat paremmin.

Läsnäoloon ja kohtaamisen tärkeyteen kiteytyy ihmisten tarve tuntea olevansa tärkeä muille ihmisille. Arvostetuksi tulemisen kokemukset kuljettavat meitä eteenpäin, ja ne rakentuvat vuorovaikutuksessa toisten ihmisten kanssa erilaisissa ympäristöissä. Se, miten tulemme kohdatuksi ympäristöissämme voi vahvistaa tai vastaavasti heikentää arvostetuksi tulemisen kokemuksia sekä positiivisen minäkuvan muodostumista. ([Häkli, Kallio & Korkiamäki 2015.](#)) Yhteisöllisen ja kannustavan ilmapiirin vahvistaminen esimerkiksi ryhmäytymisen keinoin voi lisätä osallisuuden tunteita sekä opiskeluun tarvittavia voimavaroja, kun tulemme kohdatuksi ja hyväksytyiksi yhteisöissämme omina itsenämme – juuri sellaisina kuin olemme. Luottamus, ryhmässä hyväksytyksi tuleminen sekä tunne siitä, että omalla läsnäololla on merkitystä eikä jää asioiden kanssa yksin, ovat kaikki perustavanlaatuisia tekijöitä, jotka vaikuttavat toimintaamme. Näitä elementtejä vahvistamalla meillä on mahdollisuus vaikuttaa opiskeluuntoon ja motivaatioon.

Nyt, kun olemme ainakin osittain palanneet lähiopetukseen, on poikkeusajan pitkäaikaisvaikutuksia opiskelijan tilanteeseen ja opintoihin hyvä pohtia. Miten voimme auttaa opiskelijoita luomaan keskinäisiä verkostoja ja pääsemään kiinni opiskelun imuun nyt, kun mahdollisuus lähiopetukseen ja -vuorovaikutukseen on jälleen olemassa?

Kirjoittajat:

Minttu Ripatti, valmentaja, HUBS
Susanna Saarinen, erikoissuunnittelija, koulutuksen kehittämisspalvelut
Laura Sairanen, projektiasiantuntija, oppimisen ja hyvinvoinnin palvelut
Jouni Tuomi, yliopettaja, terveyden edistäminen

Kuva: Aino Siironen